

IB DIPLOMA PROGRAMME
PROGRAMME DU DIPLÔME DU BI
PROGRAMA DEL DIPLOMA DEL BI

M06/2/GREEK/HP2/ENG/TZ0/XX

**CLASSICAL GREEK
HIGHER LEVEL
PAPER 2**

Tuesday 16 May 2006 (morning)

2 hours

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Section A: answer the questions on three of the passages. The three passages should be selected from two prescribed topics only.
- Section B: answer one question.

SECTION A

[30 marks]

Answer the questions on **three** of the passages. The three passages should be selected from **two** prescribed topics only.

1. The Homeric epic:

(a) Homer *Od.* 21.344-58

“μῆτερ ἐμή, τόξον μὲν Ἀχαιῶν οὐ τις ἔμεῖο
 κρείσσων, φέκτης ἐθέλω, δόμενα τε καὶ ἀρνήσασθαι,
 οὐθ' ὅσσοι κραυαὴν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσιν,
 οὐθ' ὅσσοι νήσοισι πρὸς Ἡλιδος ἵπποβότοιο·
 τῶν οὐ τίς μ' ἀέκοντα· βιήσεται αἴ κ' ἐθέλωμι
 καὶ καθάπαξ ξείνω δόμεναι τάδε τόξα φέρεσθαι.
 ἀλλ' εἰς οἶκον ιοῦσα τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κόμιζε,
 ίστόν τ' ἡλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
 ἔργον ἐποίχεσθαι· τόξον δ' ἄνδρεσσι μελήσει
 πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοὶ τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ οἴκῳ.”
 ‘Η μὲν θαμβήσασα πάλιν οἴκονδε βεβήκει·
 παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ.
 ἐσ δ' ὑπερῷ ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ¹
 κλαῖεν ἔπειτ' Ὁδυσῆα, φίλον πόσιν, ὕφρα οἱ ὑπνον
 ἥδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.

(i) What has happened just before this speech? Who is speaking here? What **two** things is he trying to achieve in this speech?

[4 marks]

(ii) Translate *τῶν οὐ τίς ... φέρεσθαι* (lines 348-9).

[2 marks]

(iii) Scan lines 351-2 (*ίστον ... μελήσει*).

[2 marks]

(iv) In lines 354-8 (*ἡ μὲν ... Ἀθήνη*) what **two** things do we learn about Penelope?

[2 marks]

(b) Homer *Od.* 22.338-53

ωδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εῖναι,
γούνων ἄψασθαι Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
 340 ή τοι δὲ φόρμιγγα γλαφυρὴν κατέθηκε χαμᾶζε
μεσσηγὸς κρητῆρος ἵδε θρόνου ἀργυροήλου,
αὐτὸς δὲ αὖτ' Ὀδυσῆα προσαΐξας λάβε γούνων,
καί μιν λισσόμενος ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·
“γουνοῦμαλ σέ, Ὀδυσεῦ· σὺ δέ μ' αἴδεο καί μ' ἐλέησον·
 345 αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται, εἴ κεν ἀοιδὸν
πέφυης, ὃς τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀείδω.
αὐτοδίδακτος δὲ εἰμί, θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἴμας
παντοῖας ἐνέφυσεν· ἔοικα δέ τοι παραείδειν
ῶς τε θεῷ· τῷ μή με λιλαίεο δειροτομῆσαι.
 350 καὶ κεν Τηλέμαχος τάδε γέ εἶποι, σὸς φίλος νιός,
ώς ἐγὼ οὐ τι ἐκῶν ἐσ σὸν δόμον οὐδὲ χατίζων
πωλεύμην μνηστῆροισιν ἀεισόμενος μετὰ δαῖτας,
ἀλλὰ πολὺ πλέονες καὶ κρείσσονες ἥγουν ἀνάγκῃ.”

- (i) Name the person who is the subject of this passage. Why is he so afraid? Why is it not surprising that Homer shows such an interest in his story? [3 marks]
- (ii) In his speech in lines 344-53 (*γουνοῦμαλ σέ ... ἥγουν ἀνάγκῃ*) what two arguments does the speaker put forward to save his life? What else does he claim about himself? [3 marks]
- (iii) Translate *αὐτῷ τοι ... ἀείδω* (lines 345-6). [2 marks]
- (iv) Scan lines 352-3 (*πωλεύμην ... ἥγουν ἀνάγκῃ*). [2 marks]

2. Greek Tragedy:

(a) Euripides *Medea* 371-85

Μη. οὐδὲ τοσοῦτον μωρὰς ἀφίκετο,
 ὥστ' ἔξδυ αὐτῷ τῷ μὲν βουλεύματα
 γῆς ἐκβαλόντι, τήνδ' ἀφῆκεν ἡμέραν
 μεῖναί μ', ἐν δὲ τρεῖς τῶν ἐμῶν ἔχθρῶν νεκροὺς
 375   θήσω, πατέρα τε καὶ κόρην πόσιν τ' ἐμόν.
 πολλὰς δὲ ἔχουσα θανασίμους αὐτοῖς ὁδούς,
 οὐκ οὖδε διποίᾳ πρῶτον ἔγχειρῶ, φίλαι·
 πότερον ὑφάψω δῶμα νυμφικὸν πυρί,
 ή θηκτὸν ὥστα φάσγανον δι' ἥπατος,
 380   σιγῇ δόμους ἐσβᾶσ', οὐδὲ ἔστρωται λέχος.
 ἀλλ' ἐν τῷ μοι πρόσαντες εἰ ληφθήσομαι
 δόμους ὑπεσβαλνούσα καὶ τεχνωμένη,
 θανοῦσα θήσω τοῖς ἐμοῖς ἔχθροῖς γέλων.
 κράτιστα τὴν εὐθεῖαν, δέ πεφύκαμεν
 385   σοφαὶ μάλιστα, φαρμάκοις αὐτοὺς ἐλεῖν.

- (i) Who is οὐδὲ (line 371)? What is Medea's attitude to him as revealed in this passage? [2 marks]
- (ii) Scan lines 374-5 (*μεῖναί ... ἐμόν*). [2 marks]
- (iii) Translate οὐκ οὖδε...πυρί (lines 377-8). [2 marks]
- (iv) In lines 378-83 (*πότερον...γέλων*), what **two** strategies does Medea consider? What, in her opinion, would be the probable outcome of these strategies and why does she find them unacceptable? [4 marks]

(b) Euripides *Medea* 475-91

475 Μη. ἐκ τῶν δὲ πρώτων πρῶτου ἄρξομαι λέγειν.
 ἔσωσά σ', ώς ἵσασιν 'Ελλήνων ὅσοι
 ταῦτὸν συνεισέβησαν 'Αργῷον σκάφος,
 πεμφθέντα ταύρων πυρπυνόων ἐπιστάτην
 ζεύγλησι καὶ σπεροῦντα θανάσιμον γύην·
 480 δράκοντά θ', ὃς πάγχρυσον ἀμπέχων δέρας
 σπείραις ἔσωζε πολυπλόκοις ἀνπνος ὡν,
 κτείνασ' ἀνέσχον σοὶ φάσι σωτήριον.
 αὐτὴ δὲ πατέρα καὶ δόμους προδοῦσ' ἔμοὺς
 τὴν Πηλιῶτιν εἰς 'Ιωλκὸν ικόμην
 485 σὺν σοὶ, πρόθυμος μᾶλλον ἢ σοφωτέρα.
 Πελίαν τ' ἀπέκτειν', ὥσπερ ἄλγιστον θανεῖν,
 παίδων ὑπ' αὐτοῦ, πάντα τ' ἔξειλον δόμον.
 καὶ ταῦθ' ὑφ' ἡμῶν, ὡς κάκιστ' ἀνδρῶν, παθὼν
 προύδωκας ἡμᾶς, καὶνὰ δ' ἐκτήσω λέχη—
 490 παίδων γεγώτων· εἰ γὰρ ἦσθ' ἀπαις ἔτι,
 συγγνώστ' ἀν ἦν σοι τοῦδ' ἐρασθῆναι λέχους.

- (i) In lines 478-87 (*πεμφθέντα ... δόμον*) explain briefly any **three** of the claims Medea makes to have helped Jason in the past. [3 marks]
- (ii) Scan lines 479-80 (*ζεύγλησι...δέρας*). [2 marks]
- (iii) Translate Πελίαν...δόμον (lines 486-7). [2 marks]
- (iv) According to Medea in lines 488-91 (*καὶ ταῦθ'... λέχους*), what **two** evil things had Jason done to her? Why was his only possible excuse unavailable to him? [3 marks]

3. Aristophanes' Comedy:

(a) Aristophanes *Wasps* 85-102

85   Ξα. ἄλλως φλυαρεῖτ'. οὐ γὰρ ἔξευρήσετε.
       εἰ δὴ 'πιθυμεῖτ' εἰδέναι, σιγάτε νῦν.
       φράσω γὰρ ἦδη τὴν νόσου τοῦ δεσπότου.
       φιληλιαστής ἐστιν ὡς οὐδεὶς ἀνήρ,
       ἐρᾶ τε τούτου, τοῦ δικάζειν, καὶ στένει
 90   ἦν μὴ 'πὶ τοῦ πρώτου καθίζηται ξύλου.
       ὕπνου δ' ὁρᾶ τῆς νυκτὸς οὐδὲ πασπάλην.
       ἦν δ' οὖν καταμύσῃ κὰν ἄχνην, ὅμως ἐκεῖ
       ὁ νοῦς πέτεται τὴν νύκτα περὶ τὴν κλεψύδραν.
       ὑπὸ τοῦ δὲ τὴν ψῆφόν γ' ἔχειν εἰωθέναι
 95   τοὺς τρεῖς ξυνέχων τῶν δακτύλων ἀνίσταται,
       ὥσπερ λιβανωτὸν ἐπιτιθεὶς νουμηνίᾳ.
       καὶ νὴ Δί' ἦν ἵδη γέ που γεγραμμένον
       υἱὸν Πυριλάμπους ἐν θύρᾳ Δῆμον καλόν,
       ἵων παρέγραψε πλησίον 'κημὸς καλός.'
 100   τὸν ἀλεκτρυόνα δ', δις ἥδ' ἀφ' ἐσπέρας, ἔφη
       ὅψ' ἔξεγείρειν αὐτὸν ἀναπεπισμένον,
       παρὰ τῶν ὑπευθύνων ἔχοντα χρήματα.

- (i) Translate ἄλλως φλυαρεῖτ'... σιγάτε νῦν (lines 85-6). [2 marks]
- (ii) ὕπνου... νουμηνίᾳ (lines 91-6). What **three** symptoms of Philocleon's illness are described here? [3 marks]
- (iii) καὶ νὴ Δί'... καλός (lines 97-9). Explain the humour of these lines. [3 marks]
- (iv) Explain ὑπευθύνων (line 102)? What is its relevance here? [2 marks]

(b) Aristophanes *Wasps* 760-76

760   Βδ. οὐθ' ὁ πάτερ πρὸς τῶν θεῶν ἔμοὶ πιθοῦ.
 Φι. τί σοι πίθωμαι; λέγ' ὅτι βούλει πλὴν ἐνός.
 Βδ. ποίου; φέρ' ίδω.   Φι. τοῦ μὴ δικάζειν. τοῦτο
           "Αἰδης διακρινεῖ πρότερον ἢ γὰρ πείσομαι.
 Βδ. σὺ δ' οὖν, ἐπειδὴ τοῦτο κεχάρηκας ποιῶν,
 765   ἐκεῖσε μὲν μηκέτι βάδις, ἀλλ' ἐνθάδε
           αὐτοῦ μένων δίκαζε τοῖσιν οἰκέταις.
 Φι. περὶ τοῦ; τί ληρεῖς;   Βδ. ταῦθ' ἀπερ ἐκεῖ πράττεται·
           ὅτι τὴν θύραν ἀνέψξεν ἡ σηκὶς λάθρᾳ,
           ταύτης ἐπιβολὴν ψηφίει μίαν μόνην.
 770   πάντως δὲ κάκει ταῦτ' ἔδρας ἐκάστοτε.
           καὶ ταῦτα μέν νυν εὐλόγως, ἣν ἔξέχῃ
           ἔλη κατ' ὅρθρον, ἥλιαστει πρὸς ἥλιον·
           ἔὰν δὲ νείφῃ, πρὸς τὸ πῦρ καθήμενος·
           ὕοντος εἶσει· κὰν ἔγρη μεσημβριώς,
 775   οὐδείς σ' ἀποκλήσει θεσμοθέτης τῇ κιγκλίδι.
 Φι. τουτέ μ' ἀρέσκει.

- (i) λέγ' ὅτι βούλει πλὴν ἐνός (line 761). To what does **ἐνός** refer?
 How is the conflict resolved in the next few lines? [2 marks]
- (ii) ὅτι τὴν θύραν...λάθρᾳ (line 768). What can we learn from this sentence about conditions for slave girls? [1 mark]
- (iii) Scan lines 770-1 (*πάντως...ἔξέχῃ*). [2 marks]
- (iv) Give **four** advantages of following his advice suggested by Bdelycleon in lines 771-6 (*καὶ ταῦτα...ἀρέσκει*). [5 marks]

4. Herodotus and the beginnings of history

(a) Herodotus 1.37

ταῦτα ἀμείνψατο.
 ἀποχρεωμένων δὲ τούτοισι τῶν Μυσῶν ἐπεσέρχεται ὁ τοῦ
 Κροίσου παῖς ἀκηκόως τῶν ἐδέοντο οἱ Μυσοί. οὐ φαμένου
 δὲ τοῦ Κροίσου τόν γε παῖδά σφι συμπέμψει λέγει πρὸς
 5 αὐτὸν ὁ νεηνίης τάδε· Ὡ πάτερ, τὰ κάλλιστα πρότερόν κοτε
 καὶ γενναιότατα ἡμῖν ἦν ἐστι τε πολέμους καὶ ἐστὶ ἄγρας φοι-
 τέοντας εὐδοκιμέειν. νῦν δὲ ἀμφοτέρων με τούτων ἀποκληίσας
 ἔχεις, οὔτε τινὰ δειλίην μοι παριδών οὔτε ἀθυμίην. νῦν τε
 τέοισί με χρὴ ὅμμασι ἐστι τε ἀγορὴν καὶ ἐξ ἀγορῆς φοιτέοντα
 10 φαίνεσθαι; κοῖος μέν τις τοῖσι πολιήτησι δόξω εἶναι, κοῖος
 δέ τις τῇ νεογάμῳ γυναικὶ; κοίῳ δὲ ἐκείνῃ δόξει ἀνδρὶ¹
 συννοικέειν; ἐμὲ δὲ σὺ ἡ μέθεις λέναι ἐπὶ τὴν θήρην, ἡ λόγῳ
 ἀνάπεισον ὅκως μοι ἀμείνω ἐστὶ ταῦτα οὕτω ποιεόμενα.

- (i) What had happened immediately before this passage? [2 marks]
- (ii) What **two** things did the son of Croesus know? What **one** thing did he not know? [3 marks]
- (iii) Translate οὐ φαμένου...νεηνίης τάδε (lines 3-5). [2 marks]
- (iv) Ὡ πάτερ...ποιεόμενα (lines 5-13). Give **three** examples of rhetorical skill in this section. [3 marks]

(b) Herodotus 1.90

ταῦτα ἀκούων ὁ Κῦρος ὑπερήδετο,
 ὡς οἱ ἔδόκεε εὖ ὑποτίθεσθαι· αἰνέσας δὲ πολλὰ καὶ ἐνιειλά-
 μενος τοῖσι δορυφόροισι τὰ Κροῖσος ὑπεθήκατο ἐπιτελέειν
 εἶπε πρὸς Κροῖσον τάδε· Κροῖσε, ἀναρτημένου σεῦ ἀνδρὸς
 5 βασιλέος χρηστὰ ἔργα καὶ ἔπεα ποιέειν, αἰτέο δόσιν ἥντινα
 βούλεαι τοι γενέσθαι παραντίκα. ὁ δὲ εἶπε· Ὡ δέσποτα,
 ἔάσας με χαριῆ μάλιστα τὸν θεὸν τῶν Ἑλλήνων, τὸν ἔγῳ
 ἐτίμησα θεῶν μάλιστα, ἐπειρέσθαι, πέμψαντα τάσδε τὰς
 πέδας, εἰ ἔξαπατᾶν τοὺς εὖ ποιεῦντας νόμος ἐστὶ οἱ. Κῦρος
 10 δὲ εἴρετο ὃ τι οἱ τοῦτο ἐπηγορέων παραιτέοιτο. Κροῖσος δέ
 οἱ ἐπαλιλλόγησε πᾶσαν τὴν ἐωντοῦ διάνοιαν καὶ τῶν χρη-
 στηρίων τὰς ὑποκρίσιας καὶ μάλιστα τὰ ἀναθήματα καὶ ὡς
 ἐπαρθεὶς τῷ μαντηίῳ ἐστρατεύσατο ἐπὶ Πέρσας. λέγων δὲ
 15 ταῦτα κατέβαινε αὐτὶς παραιτεόμενος ἐπεῖναί οἱ τῷ θεῷ τοῦτο
 δύνειδίσαι. Κῦρος δὲ γελάσας εἶπε· Καὶ τούτου τεύξεαι παρ'
 ἐμεῦ, Κροῖσε, καὶ ἄλλου παντὸς τοῦ ἀν ἐκάστοτε δέῃ.

- (i) ὁ Κῦρος ὑπερήδετο (line 1). Explain what Croesus had done to have this effect on Cyrus? [3 marks]
- (ii) Ὡ δέσποτα... νόμος ἐστὶ οἱ (lines 6-9). What does Croesus wish to have sent? To whom does he want it sent? [2 marks]
- (iii) Κροῖσος δέ...δύνειδίσαι (lines 10-15). Give three complaints made by Croesus here. [3 marks]
- (iv) Translate Κῦρος δὲ γελάσας (line 15). [2 marks]

5. Socrates portrayed by Plato:

(a) Plato *Apology* 23c2-e3

Πρὸς δὲ τούτοις οἱ νέοι μοι ἐπακολουθοῦντες—οἵς μάλιστα σχολή ἔστιν, οἱ τῶν πλουσιωτάτων—αὐτόματοι, χαίρουσιν ἀκούοντες ἔξεταζομένων τῶν ἀνθρώπων, καὶ αὐτοὶ πολλάκις ἐμὲ μιμοῦνται, εἴτα ἐπιχειροῦσιν ἄλλους ἔξετάζειν.
 5 κακοπειτα οἶμαι εὑρίσκουσι πολλὴν ἀφθονίαν οἰομένων μὲν εἰδέναι τι ἀνθρώπων, εἰδότων δὲ ὀλίγα ή οὐδέν. ἐντεῦθεν οὖν οἱ ὅπ' αὐτῶν ἔξεταζόμενοι ἐμοὶ δργίζονται, οὐχ αὐτοῖς, καὶ λέγουσιν ὡς Σωκράτης τίς ἔστι μιαρώτατος καὶ δια-
 10 φθείρει τοὺς νέους· καὶ ἐπειδάν τις αὐτοὺς ἔρωτῷ ὅτι ποιῶν καὶ ὅτι διδάσκων, ἔχουσι μὲν οὐδὲν εἰπεῖν ἀλλ' ἀγνοοῦσιν, οὐα δὲ μὴ δοκῶσιν ἀπορεῖν, τὰ κατὰ πάντων τῶν φιλοσο-
 15 φούντων πρόχειρα ταῦτα λέγουσιν, ὅτι “τὰ μετέωρα καὶ τὰ ὑπὸ γῆς” καὶ “θεοὺς μὴ νομίζειν” καὶ “τὸν ἥττω λόγον κρείττω ποιεῖν.” τὰ γὰρ ἀληθῆ οἶμαι οὐκ ἀν ἔθελοιεν λέγειν, ὅτι κατάδηλοι γίγνονται προσποιούμενοι μὲν εἰδέναι, εἰδότες δὲ οὐδέν. ἀτε οὖν οἶμαι φιλότιμοι ὄντες καὶ σφοδροὶ καὶ πολλοί, καὶ συντεταμένως καὶ πι-
 θανώς λέγοντες περὶ ἐμοῦ, ἐμπεπλήκασιν ὑμῶν τὰ ὥτα καὶ πάλαι καὶ σφοδρῶς διαβάλλοντες.

- (i) ἐντεῦθεν οὖν ... δργίζονται (lines 6-7). Explain the facts that have led to this. What are their relevance to Socrates' defence? [3 marks]
- (ii) τὰ μετέωρα...ποιεῖν lines (12-14). Why, according to Socrates, do his accusers attribute this sort of study to him? Are they justified in doing so? [2 marks]
- (iii) Translate τὰ γὰρ ἀληθῆ ... εἰδότες δὲ οὐδέν (lines 14-16). [2 marks]
- (iv) ἀτε οὖν... διαβάλλοντες (lines 16-19). Give **three** of the reasons why, according to Socrates, he was being prosecuted. [3 marks]

(b) Plato *Apology* 34c7-35a1

τάχ' ἀν οὖν τις ταῦτα ἐνυοήσας αὐθαδέστερον ἀν πρός με σχοίη καὶ ὀργισθεὶς αὐτοῖς τούτοις θεῖτο ἀν μετ' ὀργῆς τὴν ψῆφουν. εἰ δή τις ὑμῶν οὗτως ἔχει—οὐκ ἀξιώ μὲν γὰρ ἔγωγε, εἰ δ' οὖν—ἐπιεικῆ ἀν μοι δοκῶ πρὸς τοῦτον 5 λέγειν λέγων ὅτι “Ἐμοί, ὁ ἄριστε, εἰσὶν μέν πού τινες καὶ οἰκεῖοι· καὶ γὰρ τοῦτο αὐτὸ τὸ τοῦ Ὁμῆρου, οὐδ' ἔγὼ ‘ἀπὸ δρυὸς οὐδ' ἀπὸ πέτρης' πέφυκα ἀλλ' ἐξ ἀνθρώπων, ὥστε καὶ οἰκεῖοι μοι εἰσι καὶ ὑεῖς γε, ὁ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τρεῖς, εἴς 10 μὲν μειράκιον ἥδη, δύο δὲ παιδία· ἀλλ' ὅμως οὐδένα αὐτῶν δεῦρο ἀναβιβασάμενος δεήσομαι ὑμῶν ἀποψηφίσασθαι.” τί δὴ οὖν οὐδὲν τούτων ποιήσω; οὐκ αὐθαδιζόμενος, ὁ ἄνδρες 15 Ἀθηναῖοι, οὐδ' ὑμᾶς ἀτιμάζων, ἀλλ' εἰ μὲν θαρραλέως ἔγὼ ἔχω πρὸς θάνατον ἢ μή, ἄλλος λόγος, πρὸς δ' οὖν δόξαν καὶ ἐμοὶ καὶ ὑμῖν καὶ ὅλῃ τῇ πόλει οὐ μοι δοκεῖ καλὸν εἶναι ἐμὲ τούτων οὐδὲν ποιεῖν καὶ τηλικόνδε ὄντα καὶ τοῦτο τούνομα 20 ἔχοντα, εἴτ' οὖν ἀληθὲς εἴτ' οὖν ψεῦδος, ἀλλ' οὖν δεδογμένον γέ ἐστι τῷ Σωκράτῃ διαφέρειν τῶν πολλῶν ἀνθρώπων.

- (i) *τάχ' ἀν οὖν...τὴν ψῆφουν* (lines 1-3). What emotion is Socrates fearing he might have provoked in some jurors by the way he conducted his defence? If so, what was there about his conduct of the case that might have provoked that emotion? How might the possible conduct in earlier times of some jurors be relevant here? [4 marks]
- (ii) *εἰ δή τις ... ἀποψηφίσασθαι* (lines 3-10). How is this passage relevant to what it immediately follows? [2 marks]
- (iii) Translate *τί δὴ οὖν ... ἀτιμάζων* (lines 10-12). [2 marks]
- (iv) Discuss briefly how, in your opinion, the jury was likely to react to *ἀλλ' οὖν δεδογμένον ... τῶν πολλῶν ἀνθρώπων* (lines 16-17). [2 marks]

SECTION B

[10 marks]

Answer one question from this section.

6. Discuss whether the gods of the *Odyssey* are more credible than those of the *Iliad*.
  7. “Greek tragedies raise important and difficult questions, but they offer no solution.” Discuss this view in the light of any **two** of the tragedies you have studied.
  8. Was Aristophanes a social or a political satirist? Discuss in the light of any **two** Aristophanic plays you have studied.
  9. Discuss, with examples, the strengths and weaknesses of Herodotus as a serious historian.
  10. Basing your answer on any **two** of the *Apology*, the *Euthyphro* and the *Phaedo*, describe Socrates’ character, drawing attention to any differences between the dialogues.
-